

EDITORIAL

EL VALLÈS, EXISTEIX?

El propassat divendres dia dos de febrer, a la Biblioteca Popular Francesc Tarafa, tingué lloc la presentació del llibre DE SEMPRONIANA A GRANOLLERS. APUNTS I ACTIVITATS, dels autors Albert Camps, Joaquim Ledesma, Jordi Pardo i Llorenç Peláez, tots ells professors, de l'Escola Municipal de Treball de Granollers. No és pas el primer llibre que s'edita de professors d'aquella escola, i així ho feren constar tant el director de l'Escola, Ramon Collell, com l'alcalde de Granollers, Josep Pujadas. Precisament el director és autor d'una tecnologia d'electrònica que durant molts anys ha sigut llibre de text a l'Institut Politècnic de Granollers. Des d'una "Física i química" que en Salvador Estany i Bassa va escriure, imprimir amb ciclostil i arribà a muntar i podríem quasi bé dir relligar i distribuir ell amb les seves mans, que tenia com a principal mèrit una ferma voluntat de ser entès fàcilment pels alumnes, fins al llibre de text de Pràctiques de Taller de Mecànica-Automoció, d'Antoni Mateu i Rovira, editat també per l'ajuntament de la ciutat, han estat molts els llibres que han sortit de professors de la casa, tots ells intentant de substituir allò que no existia en el mercat i que feia falta als alumnes de l'escola. Des d'uns FUNDAMENTOS MATEMATICOS DE LA PROGRAMACION LINEAL de J. Pérez Mellado, fins als apunts de matemàtiques-física de Jordi Martín Dorantes, tots tenen una cosa en comú: l'esforç desinteressat d'aconseguir arribar a l'alumne de l'escola que té unes característiques molt concretes. Aquest esforç de molts anys de treball difícilment serà mai recompensat.

El que volíem comentar principalment, però, no era pas els llibres o el llibre que es presentava, que això ja ho va fer molt bé el senyor Lluís Galobart, que és autor de "El paisatge del Vallès", un llibre molt correcte publicat a Santa Eulàlia l'any 1982, sinó el comentari que féu el conferenciant sobre l'existència de la comarca. Ell, que ha publicat aquest llibre sobre el paisatge del Vallès, ens digué que no sabia ben bé què és el Vallès o quasi bé si el Vallès existeix. No cal dir que aquest és un tema per a reflexionar profundament tothom qui es vol sentir vallesà. Què és el Vallès? Qui forma el Vallès? És veritat que a diferència d'altres comarques com ara Osona que tenen una personalitat molt definida, el Vallès Oriental, des de Sant Celoni fins a la Llagosta, des de la Roca fins a Sant Feliu de Codines o Caldes de Montbui, des de Montornès fins a la Garriga o des de Granollers fins a Mollet, presenta diferències tan notables de manera de ser, d'origen de les persones, de formes de vida o d'activitats econòmiques que es fa realment difícil de trobar el que tenen en comú totes aquestes poblacions vallesanes. Ja el pare d'en Lluís Galobart, en Marcel Galobart, en uns articles publicats a "Granollers comunitat cristiana" al principi dels anys seixanta i que titulava "Aquesta gent que el dijous arriba" ens intentava comentar diverses maneres de ser de les persones que venien al mercat. Ara possiblement hauria de parlar de les que vénen el diumenge a Canovelles i, possiblement, hauria de parlar de tots els altres mercats que es celebren a la comarca. Estem segurs, però, que sabia trobar alguns trets comuns. Ja sigui anar al mercat, a l'hospital, a cal notari a registrar alguna propietat, al jutjat a resoldre algun problema d'accident de circulació ocorregut en algun dels camins del Vallès, o potser anar a classe a l'Escola de Treball, ja sigui la de Granollers, la de Mollet, Llinars o Sant Celoni.

Estem totalment d'acord, però, amb en Lluís Galobart en la gran dificultat de definir què és el Vallès. Hem d'agrair-li per tant la invitació a la reflexió sobre el tema si volem que el Vallès Oriental existeixi algun dia.

Per una pedagogia de la tolerància

—Salomó Marquès—

El dia 30 de gener es va commemorar l'aniversari de la mort de Mahatma Gandhi. Amb motiu d'aquest fet, l'any 1964 es va difondre una crida per celebrar aquest dia el Dia de la No-Violència i la Pau (DENIP). Partint de la base que tots els homes —sense distinció de raça, llengua, ideologia, nacionalitat i religió— som ciutadans d'una mateixa Terra es propugna una educació permanent per a la concòrdia, la no violència i la pau. S'ha fet una crida per tal que aquest dia 30, les escoles aprofundeixin en la fraternitat com a valor superior.

Cal dir que a casa nostra cada vegada són més les escoles que celebren el DENIP. Tant de bo no sigui una celebració fora de context, una celebració aïllada per justificar, en el calendari de les activitats escolars, que també la nostra escola treballa per la pau.

El tema de la fraternitat, de la no-violència i de la pau és ampli. A l'hora de parlar-ne es poden dir moltes coses. Avui voldria insistir en un aspecte que, crec, en aquests moments té especial importància a casa nostra: la urgència d'educar en la tolerància com a camí concret de fomentar la fraternitat.

L'escola és un lloc excepcional per fer l'experiència de l'altre, per experimentar la riquesa de valors que comporta la diversitat, la pluralitat. A les nostres escoles ja és possible tenir companys que parlen una llengua diferent, que tenen un color de pell diferent, uns costums diferents, una religió (si la tenen) diferent..., companys, en una paraula, que provenen d'altres països. Encara que minoritaris, aquests companys ja són presents, de manera estable, entre nosaltres. Aquest fet ens permet fer l'experiència de la diversitat.

L'escola ha de jugar un paper important en l'aprenentatge de la tolerància, en l'educació per inculcar el respecte a l'altre. L'ensenyament i la vivència dels Drets de l'Home i dels Pobles han de ser moments forts en l'educació.

Tots els ensenyants i totes les matèries contribueixen d'una manera o altra a l'educació dels Drets de l'Home. Els ensenyants, com a membres d'una institució que instrueix i educa, estan implicats en l'educació dels Drets de l'Home sigui quina sigui la matèria que ensenyen. Per la seva part, les disciplines —enteses com a conjunt de coneixements— estan implicades de manera diferent en aquesta educació...

Podem parlar d'un grup de matèries fortament implicades: història, geografia, educació cívica, ciències socials, filosofia... Aquestes disciplines, cada una a la seva manera, poden contribuir molt directament a l'educació dels Drets Humans. Altres disciplines (arts plàstiques, educació física...) escolars hi contribueixen d'una manera més distanciada.

La vivència personal i col·lectiva dels Drets Humans és un dels moments forts per educar en la tolerància, però no és l'únic. L'educació en la tolerància s'ha de viure a tots els nivells de l'escola: en les relacions entre els mateixos mestres, entre els mateixos alumnes, entre alumnes i professors, en la relació entre mestres i pares, etc... I s'ha de viure cada dia, no únicament s'ha d'inculcar en determinades classes o determinats dies. Ha de ser un esperit que amari plenament la vida escolar. El Consell Escolar, si realment és actiu, ha de ser un lloc excel·lent per fer aquest aprenentatge del respecte a l'altre.

Si es fa una educació arrelada, si es fa una educació partint de la realitat que ens envolta, l'altre, els altres, hi apareixen en totes les seves dimensions. I els altres, amb la seva manera de pensar, de parlar, de fer, ens poden fer veure tota la riquesa de la persona humana, sobretot si som capaços de bandejar els prejudicis que en alguns sectors de la nostra societat hi ha sobre determinats grups de forasters, prejudicis que solen coincidir amb els immigrants econòmics. Els japo-

nesos, per posar un exemple, o els jugadors americans no són bandejats, no són mirats amb recels, al contrari! i també són forasters; en canvi els nord-africans, els gambians, els... que viuen (o malviuen) explotats i apilonats en pisos, aquests són suspects de delinqüència.

L'escola ha d'evitar el tancament cultural, que és un camí concret d'emprobriment cultural, i ha de promoure els valors de les altres cultures; cal fomentar un millor coneixement mutu i ressaltar tot allò que tenim en comú més que no pas destacar les diferències, sobretot quan aquestes són excusa per marginar l'altre. A l'hora de fomentar aquest coneixement de l'altre hi juguen un paper important els llibres de text, sobretot els de l'àrea de socials, i cal tenir present que molts dels llibres de text que s'utilitzen a les nostres escoles han estat criticats pel seu eurocentrisme o per dir mitges veritats o per ser poc crítics en determinades situacions colonialistes.

Aquesta educació de la tolerància es pot fer —s'ha de fer— a partir de la realitat concreta del company nord-africà que tenim a prop: a la nostra classe, al barri... i ha de ser una educació que depassi l'àmbit de l'escola i arribi als altres àmbits de vida dels nois i noies (àmbit familiar, carrer, possible...) en un país necessitat de signes de diàleg (sobretot en el camp dels partits polítics), en un país massa reclos en ell mateix.

Es evident que l'aprenentatge de la tolerància no pot reduir-se a una disciplina acadèmica. És un aprenentatge interdisciplinari i totes les iniciatives que van en aquest sentit són desitjables i necessàries i estan estretament lligades a la llibertat i a la independència que tenen els ensenyants a l'hora de donar els continguts. Cal, doncs, que tots els ensenyants siguin conscients de la dimensió ètica de la seva activitat pedagògica.

* Salomó Marquès
(és membre de justícia i Pau de Girona)

La drogaaddicció és una malaltia social

—Joan Sala Vila—

La problemàtica creada pel Cartel de Medellín i la detenció del general Noriega ha posat sobre la taula una altra vegada la qüestió de les drogues. Quan els problemes es plantegen a tan alt nivell i es tracten com a veritables temes d'estat, es ben palès que cal una filosofia de suport de la política. Però una filosofia d'avantguarda de l'alliberament. Perquè el problema de fons és un problema de llibertat individual i col·lectiva.

Solventar el problema carregant les culpes només sobre els drogaaddictes significa viure al marge de la societat i no conèixer el problema. Les drogues no han nascut per art d'encantament, ni són una qüestió d'atzar. Moltes d'elles són fruit de la investigació científica en una recerca noble i esforçada per trobar remeis a les malalties. Un exemple d'això n'és el descobriment de la droga L.S.D. Era una tarda d'abril de 1943. El Dr. Albert Hoffman treballava als laboratoris Sandoz de Basilea fent unes proves sobre

compostos a partir de l'àcid lisèrgic. La sort d'aquesta droga, fruit d'una tasca de recerca mèdica, ha estat molt diversa de les seves primers intencions. I com aquesta, d'altres. Dissortadament els grans descobriments de la humanitat poden ésser desvirtuats per interessos contraris a la convivència i manipulats demagògicament. La droga ha estat un instrument que en mans humanes donaria fruits positius i en mans anti-humanes es converteix en un instrument destructor de la societat.

Un dels camps més abonats n'és l'ensenyament. La joventut esdevé fàcilment el millor client. Entrar en el camp de la droga no és pas massa difícil. Sovint hom hi entra sense adonar-se'n i a vegades contra la seva voluntat. Existeixen situacions que poden induir a la droga d'una manera automàtica perquè els efectes estan a l'abast públic. Productes que poden generar drogaaddicció es troben en materials de la construcció, en teixits, en cosmè-

tics, en aliments, en begudes, i d'altres. I aquests productes són perfectament legals. Alguns d'ells es persegueixen per la seva propensió a generar càncer. Si no fos per això, piularien impunitament.

Es cert que cada persona és responsable dels seus actes, però també ho és que molta gent se sent incapaç de reaccionar davant d'un allau de forces que creen un veritable caos dintre la seva ment. La cultura, l'arma més necessària per combatre aquesta malaltia, és emprada moltes vegades per tot allò que n'és contrari i, en nom de la cultura, es generen costums que més tard esdevenen perjudicials per a la persona. La lluita contra la droga és una lluita desigual i a vegades la saben convertir en antipopular. La informació que la gent rep de la droga és una informació alarmista i sensacionalista que crea situacions de confusió. Certament no es té el coneixement que cal la droga. Cal saber-ne la veritat. La veritat d'allò que és positiu i d'allò que és negatiu.

PlaçaGran

Crònica del Vallès Oriental

Edita

Prensa Vallesana

President

Jesús Solsona i Ollé

Redactors, col·laboradors i corresponsals: Alvar Maduell, Miriam Viaplana, Miriam Torres, Joan Sala Vila, Llorenç Pascual, Eugeni Estrada, Francesc Pujol, Montserrat Saboya, Montserrat Mir, Joan Serrat, Josep Bosch, Martí Parera, Xavier Marí, Esteve Sala, Ofèlia Roca, Juli Valls, Pere Comas, Salvador Estany, Pere Valls, Genís Sunyol, Francesc Rocasalbas, Martí Boada, Pere Mateu, Santiago Cucurella, Lourdes Curbells, Jaume Rodri, Joan Colo-

mé, Josep Macià i Macià, Josep Garcia. Esteve Gironella, Jordi Ribó (fotografia).

Redacció, Administració i Publicitat: Roger de Llúria, 1 1r. - Tel. 870 47 09 (Dues línies)

Fax: 870 47 09 - 08400 Granollers

Fotocomposició: Edicatsa
Impressió: Editorial Gironina, S.A.

Dipòsit legal: B 332278

Distribució: Rafael Palomo

"Plaça Gran" és un setmanari plural que no ha de compartir necessàriament les opinions dels seus col·laboradors, que són atribuïdes únicament a les persones que les signen.